

*Долішня Т.І., канд. екон. наук, доцент
Івано-Франківський національний
технічний університет нафти і газу,
м. Івано-Франківськ, Україна*

УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК ПОДАТКІВ ТА ПОДАТКОВИХ ПЛАТЕЖІВ НА ПІДПРИЄМСТВАХ НАФТОГАЗОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

Нафтогазовий комплекс є однією із важливих складових промисловості Івано-Франківської області, що обумовлено наявністю природних ресурсів на території регіону, адже основні запаси нафти і газу Карпатської нафтогазоносною провінції залягають на Прикарпатті [1].

Перспективи подальшого розвитку підприємств нафтогазового комплексу передбачають необхідність вивчення системи управління на мікроекономічному рівні з метою подальшого її вдосконалення. Загальновідомо, що процес управління здійснюється шляхом реалізації планування, організації, мотивації, контролю та регулювання діяльності підприємства.

Для ефективної реалізації цих функцій управління існує нагальна потреба забезпечення достовірною, релевантною інформацією. Таку інформацію для управління надає управлінський облік.

Впродовж останніх років проблемам впровадження та організації управлінського обліку на підприємствах приділялося багато уваги з боку вчених-економістів як українських, так і ближнього зарубіжжя. Праці учених С.Ф.Голова [2], Л.В. Нападівської [3], В.Ф.Палія [4] та інших.

Актуальним для сьогодення є питання організації управлінського обліку податків та податкових платежів на підприємствах нафтогазової промисловості, яке вимагає постійної уваги наукової спільноти.

Побудова системи управлінського обліку – досить складне завдання. Зауважимо, що у західній практиці ця область управління є конфіденційною.

Оскільки управлінський облік є складовою частиною системи управління на підприємствах нафтогазової промисловості, при його побудові необхідно враховувати як внутрішні, так і зовнішні фактори, а саме:

- відповідність цілям і завданням діяльності підприємства;
- вплив особливостей технологічних процесів на підприємствах нафтогазової промисловості;
- вплив важкопрогнозованих природно-геологічних, географо-економічних та інших галузевих факторів;
- оптимізація структури та рівня деталізації бази бухгалтерських даних, що використовуються менеджерами;

– зіставлення із загальними принципами формування організаційної структури управління підприємством тощо[5].

Окрім вищеперерахованих факторів, при організації управлінського обліку податків та податкових платежів на підприємствах нафтогазової промисловості потрібно, зокрема, враховувати динамізм впливу податкової політики держави.

Організація та ведення управлінського обліку податків та податкових платежів має надзвичайно важливе значення, бо без дохідливої, доречної, достовірної та порівнюваної інформації було б неможливим управління податковими платежами на підприємствах нафтогазової галузі.

Саме, управлінський облік виступає інформаційним підґрунтям для прийняття ефективних управлінських рішень щодо управління податковими платежами. І тим самим, на нашу думку, нівелює проблеми, які можуть виникати у підприємства при організації податкового обліку.

А це і відсутність інформаційних зв'язків між керівниками та збутовими ланками підприємства, з одного боку, з іншого, і ланкою, що веде податковий облік. Досить часто перші ланки приймають рішення без урахування міркувань другої ланки і без прорахунку податкових наслідків цих рішень. До головного бухгалтера найчастіше доводиться інформація про проведені підприємством операції. Коли ж виявляється, що деякі операції призвели до різкого збільшення суми податків або взагалі були заборонені, між керівництвом і бухгалтерією виникають конфліктні ситуації [6, с.410].

З метою удосконалення організації управлінського обліку податків та податкових платежів на підприємствах нафтогазової галузі необхідно перш за все переглянути методику формування внутрішньої управлінської звітності.

Перспективи подальших досліджень нами вбачаються у поглибленому вивченні системи бюджетування, розробці регламенту формування системи бюджетування як сукупності управлінських процедур та вдосконаленні методики формування внутрішньої звітності саме в частині управління податковими платежами на підприємствах нафтогазової галузі.

Список використаних джерел

1. Головата Ю.Б. Короткий огляд сучасного стану нафтогазового комплексу Прикарпаття / Ю.Б.Головата // Теорія і практика стратегічного управління розвитком галузевих і регіональних суспільних систем: V Міжнародна наук.-практ. конф. : зб. матеріалів, 20-22 травня 2015. – Івано-Франківськ: ппГоліней О.М., 2015. – С. 110-111.

2. С.Ф. Голов. Управлінський облік [текст]: підручник / С.Ф.Голов. – К.: Лібра, 2003. – 704 с.

3. Управлінський облік [текст]: підручник / Л.В. Нападовська; Київ. нац. ун-т ім. Т.Г.Шевченка. – 2-ге вид., доопрацьов. та доп. – К.: КНТЕУ, 2010. – 647 с.

4. Палий В.Ф. Развитие методологии управленческого учета / В.Ф.Палий // Бухгалтерский учет. – 2004. – №12. – С.52-55.

5. Долішня Т. І. Організація управлінського обліку на підприємствах: практичний аспект / Т. І. Долішня // Формування економічних відносин в умовах становлення ринку : зб. наук. праць / Терноп. держ. екон. ун-т. – Тернопіль, 2005. – Вип. 9. – С. 122-127.

6. Податковий менеджмент [текст]: навч. посіб. / Ю.Б. Іванов, А.І. Крисоватий, А.Я.Кізима, В.В.Карпова. – Київ: Знання, 2008. – 525 с.